

**SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ KULTÚRNEHO ZARIADENIA
V ZRIAĐOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO
KRAJA ZA ROK 2018**

Identifikačná karta

Všeobecné informácie	
Názov:	ZEMPLÍNSKE OSVETOVÉ STREDISKO
Sídlo - adresa:	Gorkého 1 Michalovce
Právna forma:	Príspevková organizácia
Štatutár:	Mgr. Eva Raffayová
Telefón:	056/6441348
Fax:	056/642 15 90
E-mail:	zos@zosmi.sk
Web stránka:	www.zosmi.sk
Celkový počet zamestnancov k 31.12.	18
fyzický stav	18
prepočítaný stav	18
z toho:	
odborní zamestnanci	12
ostatní zamestnanci	6
Počet spravovaných objektov	1

Obsah

1. Všeobecná charakteristika organizácie.....	3
2. Komplexné zhrnutie predchádzajúceho roka	5
2.1 Najvýznamnejšie úspechy a problémové oblasti.....	5
2.2 Základné ukazovatele odbornej činnosti a hospodárenia	9
3. Vyhodnotenie plnenia úloh na úseku odbornej činnosti.....	11
3.1 Plnenie štandardov	12
3.2 Vyhodnotenie plnenia úloh na jednotlivých úsekoch odbornej činnosti	14
3.2.1 Hlavná činnosť.....	13
3.2.2 Regionálna činnosť.....	22
3.2.3 Cezhraničná a medzinárodná spolupráca.....	23
3.3 Folklórny súbor Zemplín	26
3.4 Detašované pracovisko Sobrance	27
4. Vyhodnotenie ekonomicko-hospodárskej činnosti	30
4.1 Rozpočtové hospodárenie	28
4.2 Správa majetku	28
4.3 Projektová úspešnosť.....	30
5. Personálna oblasť a rozvoj ľudských zdrojov.....	34
6. Marketing a propagácia	35
7. Priority rozvoja organizácie na nasledujúci rok	36

1. Všeobecná charakteristika organizácie

Zemplínske osvetové stredisko v Michalovciach je kultúrno – osvetovým zariadením, ktoré vykonáva svoju činnosť podľa zákona o kultúrno-osvetovej činnosti. Je kultúrno – vzdelávacou inštitúciou v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK. Napomáha rozvoju kultúry v podmienkach miest a obcí v okresoch Michalovce a Sobrance. Metodicky zastrešujeme 62 obcí v michalovskom okrese a 47 obcí v sobranskom okrese, vrátane mesta Sobrance, kde sídli detašované pracovisko, ktoré vzniklo 1. apríla 2005. Zastrešujeme činnosť folklórneho súboru Zemplín a detského folklórneho súboru Zemplínik.

V rámci Slovenska zabezpečujeme celý systém postupových súťaží, ktoré sa týkajú umeleckého prednesu, spevu, hudobného a tanečného folklóru, dychovej hudby, súťaží amatérskych výtvarníkov, filmových tvorcov, fotografov, tvorcov v oblasti divadla, chrámového spevu, sakrálnej výtvarnej tvorby, literárnej tvorby a kultúry národnostných menšín. Naše zariadenie pracuje aj s marginalizovanými skupinami obyvateľstva. Organizujeme tanečné a divadelné vystúpenia, prezentácie recitátorov, výtvarníkov všetkých vekových kategórií so zdravotným znevýhodnením (zmyslovým a mentálnym).

Zemplínske osvetové stredisko aj v budúcich rokoch bude v rámci sociálnej prevencie prispievať k naplňaniu Národnej protidrogovej stratégie, Národného akčného plánu na prevenciu a elimináciu násillia páchaného na ženách, Národného programu rozvoja životných podmienok občanov s zdravotným postihnutím, Konceptie boja proti extrémizmu a iných vyhlásení vlády SR.

Prostredníctvom kultúrno-osvetovej činnosti okrem osvetového zákona zabezpečujeme plnenie a realizáciu úloh mnohých závažných dokumentov, ktorými sú: Konceptia rozvoja miestnej a regionálnej kultúry, Konceptia starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru, Národný program boja proti drogám, Národný akčný plán pre problémy s alkoholom, Stratégia prevencie kriminality, Národný program výchovy a vzdelávania, Akčný plán politiky mládeže, Národný program ochrany starších ľudí, Štátna rodinná politika, Štátna politika zdravia, Program ozdravenie výživy obyvateľstva, a i.. V medzinárodnom kontexte sú to napr. dohovory: UNESCO - Dohovor na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva, Dohovor o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov, Odporúčanie na ochranu tradičnej kultúry a folklóru, Deklarácia OSN o právach dieťaťa, Lisabonská stratégia a Konceptia celoživotného vzdelávania.

Štatisticky spracovávame informácie o kultúrno-osvetovej činnosti a vytvárame databázu informácií o stave a úrovni miestnej kultúry v rámci územia svojej pôsobnosti. Vedíme evidenciu profesionálnych a dobrovoľných kultúrno-výchovných pracovníkov, súborov, krúžkov a jednotlivcov v oblasti ZUČ, ako aj iných záujmových aktivít. Pre potreby kultúrno-výchovných zariadení, súborov a krúžkov vydávame propagačné a edičné materiály, katalógy, bulletin, repertoárové zborníky a iné odborné a metodické pomôcky.

Významnou mierou sa podieľame aj na príprave, tvorbe a realizácii regionálnej kultúry. Uskutočňujeme ZUČ vychádzajúcu z tradícií a potrieb regiónu, vyhľadávame, ochraňujeme, uchovávame a popularizujeme ľudové tradície s dôrazom na tradičnú ľudovú kultúru regiónu a vypomáhame ľudovým umelcom, remeselníkom, amatérskym výtvarníkom a divadelníkom pri ich prezentácii a propagácii organizovaním tradičných jarmokov, výstav, plenérov, divadelných a iných podujatí. Cieľom kultúrno-osvetovej činnosti je zveľaďovať a sprístupňovať jedinečné kultúrne bohatstvo krajov a regiónov (uchovávať, podporovať a rozvíjať hodnoty miestnej kultúry a tradícií) v záujme ich trvalo udržateľného rozvoja a

zabezpečenia rozmanitosti kultúr regiónov v spoločenstve EÚ, kde je snaha vytvoriť kultúrnu krajinu s kultúrnymi ľuďmi žijúcimi v kultivovanom prostredí.

Úlohou verejnej správy v oblasti kultúrno-osvetovej činnosti je tiež vytvárať predpoklady na budovanie potrebných kultúrnych a spoločenských kompetencií a zručností a na uplatnenie každého jednotlivca. Takto môže vzniknúť veľmi solídny základ pre rozvoj komunit a udržateľný rozvoj spoločnosti.

Ambíciou nášho zariadenia je vytvárať komplexnú ponuku kultúrnych produktov a služieb v súčinnosti s aktivitami cestovného ruchu a vo vzťahu ku kultúrnym tradíciám regiónu poskytovať metodickú podporu subjektom na miestnej úrovni a podporovať znižovanie regionálnych disparít. V tomto smere sme sa stali partnerom v projekte Karpatské klenoty UNESCO, podaným obcou Ruská Bystrá.

V nasledujúcich kapitolách predkladáme podrobné zhrnutie a analýzu našej činnosti.

2. Komplexné zhrnutie predchádzajúceho roka

Zemplínske osvetové stredisko sprostredkúva poznatky z kultúry, vedy a techniky, organizujeme tvorivé aktivity (autorské a interpretačné), poskytujeme služby realizátorom kultúrno-osvetovej činnosti, odbornou-poradenskú a metodickú pôsobíme vo vzťahu k jednotlivcom, združeniam občanov, kultúrnym organizáciám a iným súkromným subjektom. Vytvárame a prehľbujeme vzťah k vlastnému štátu a kultúrnej identite národa, kultivujeme jazyk a reč, pestujeme vzťah k slovu ako kultúrnej a umeleckej hodnote, vzťah k iným menšinám a etnikám a k ochrane životného prostredia, vychovávame umením a k umeniu prostredníctvom ZUČ. Organizujeme prehliadky, festivaly, súťaže, výchovno-vzdelávacie podujatia, sprístupňujeme, uchovávame a sprostredkujeme ľudové tradície a tradičnú ľudovú kultúru, prispievame k prevencii sociálno-patologických javov, vrátane drog a závislostí, prispievajú k výchove k prosociálnosti a tvoríme možnosť pre efektívne napĺňanie voľného času kultúrnymi aktivitami. Zabezpečujeme tiež činnosť vo vlastných priestoroch organizovaním kurzovej, krúžkovej a školiťskej činnosti, zriaďovaním klubov a realizáciou podujatí klubového typu, realizovaním autorských výstav výtvarnej, ľudovej a fotografickej tvorby.

2.1 Najvýznamnejšie úspechy a problémové oblasti

Zemplínske osvetové stredisko v Michalovciach plnilo aj v roku 2018 dlhodobú víziu získania silného spoločenského postavenia a uplatnenie kultúrno – osvetovej činnosti. Sledovali sme verejný záujem v oblasti kultúrno – osvetovej činnosti, zabezpečili sme prístup občanov ku kultúre v súlade s platnými zákonmi SR – sebarealizáciu jednotlivca, rozvoj tvorivosti, umeleckú tvorbu, plnohodnotný život jednotlivca i komunity, jeho vzťah ku kultúre a efektívne využívanie voľného času.

Útvar záujmovo umeleckej činnosti bol aj v roku 2018 bohatý a úspešný na jednotlivé podujatia. Systém súťaží a prehliadok ZUČ vyhlásených Národným osvetovým centrom v Bratislave je pre nás záväzným. Zrealizovali sme všetky naplánované súťažné prehliadky v jednotlivých žánroch / hudba, spev, tanec, umelecké a hovorené slovo, divadlo/, aj na

príslušných stupňoch. Tento rok bol úspešný pre DS BOBUĽKY, ktorý pracuje na elokovanom pracovisku vo Vinnom, ZUŠ Michalovce. Na celoštátnom kole postupovej súťaže a prehliadky detskej dramatickej tvorivosti Zlatá priadka sa umiestnil v Zlatom pásme. Slávnostne sme vyhodnotili 20.ročník Zemplínskeho pera, regionálnej súťaže pre začínajúcich autorov. Participovali sme na 59.ročníku Zemplínskych slávností, ktorý sa prvýkrát v tomto roku uskutočnil mimo časového rámca Zemplínskeho jarmoku. Pri príležitosti 100. výročia založenia ČSR sme zrealizovali swingový klavír Otakara Kásenského na tému Oslobodené divadlo. K tomu istému výročiu ako aj k 100. výročiu ukončenia 1.svetovej vojny sme predstavili v spolupráci s Klubom vojenskej histórie Beskydy Boje 1.svetovej vojny na území severovýchodného Slovenska a obnovu vojnových cintorínov.

Na útvare výtvarnej tvorby bola v našej galérii prezentovaná výstava kovačickej insity autora Martina Papa zo slovenskej osady v Padine (Srbsko) a slovenskej insity Miroslava Potomu zo Svidníka s veľkým návštevníckym a odborným ohlasom.

Folklórny súbor Zemplín prezentoval folklór východného Slovenska na turné po Nemecku v mestách Erfurt, Sussen a Bitburg. Na festivale boli zastúpené rôzne folklórne zoskupenia z Luxemburska, Portugalska, Švédska, Slovinska, Španielska, Veľkej Británie, Mexika, Argentíny a ďalších. Folklórny súbor Zemplín prezentoval svoje tanečné umenie aj pri príležitosti 100.výročia ukončenia 1.svetovej vojny a vzniku ČSR v Banskej Bystrici. Tento program nasledoval hneď po prezidentovom príhovore a to v priamom prenose RTVS. V relácii RTVS Kapura sa FS Zemplín zúčastnil nahrávania obrazu – Šamudovske tance vo Vyšnom Kažimíre. Druhý obraz bol venovaný tancu Večarky nahrávanom na Salaši na Zemplínskej šírave.

DFS Zemplínik sa zúčastnil folklórneho festivalu Děti a tradice v Ostrave v Českej republike. Ďalším zahraničným festivalom bol festival Joy on the beach v meste Aheloy v Bulharsku.

Pri prameni v obci Jovsa sme zorganizovali podujatie Otváranie studničiek. Už na piatom ročníku tohto podujatia sme chceli deťom obnovením starej tradície čistenia studničiek vštepiť pocit zodpovednosti za udržanie čistoty pramenitej vody, prebudiť v nich lásku a hrdosť na región v ktorom žijú, úctu k prírode a životnému prostrediu.

Národné osvetové centrum v Bratislave v spolupráci so ZOS Michalovce realizovalo odborný seminár – Prevencia vybraných sociálnopatologických javov. Na seminári odzneli významné témy sociálnej prevencie a medzinárodná štúdia „Health Behaviour in School-Aged Children“.

Významným prvkom sociálnej prevencie boli aj projekty neformálneho vzdelávania znevýhodnených skupín obyvateľstva ako nástroja prekonávania exklúzie a nediskriminácie. Projekt Prístupnosť a inklúzia podporil osvojovanie kritičnosti a sebareflexie a v čo najväčšej miere aj rozvoj integrity osobností. Projektom pripomíname konkrétny obsah ľudsko-právnych dokumentov a združujeme širokú škálu klientov rôznych znevýhodnení. Ďalším z projektov, ktorý napĺňa zámery Celoštátnej ochrany a rozvoja ľudských práv v návaznosti na Dohovor OSN o právach ľudí so zdravotným postihnutým je 15.ročník Srdce ako dar. Živá kultúra bola predstavená v projekte Veľtrh svedí, ktorý prioritne naplňal prístupnosť ku kultúre marginalizovanej rómskej komunity. Pri príležitosti 10. výročia zápisu drevenej sakrálnej cerkvi v Ruskej Bystrej do SKD UNESCO sme realizovali workshop a prezentovali výrobu drevenej repliky uvedenej stavby projektom Genius Loci sakrálnej drevenej stavby. Ďalším novým podujatím pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva bola ABILYMPIÁDA – súťažná prehliadka pracovných schopností a zručností.

System vzdelávania a metodickej práce v kultúrno-osvetovej činnosti je potrebné rozlišovať v troch základných rovinách, v rovine profesijnej, občianskej a záujmovej. Ide o rozvoj kompetencií a zručností profesionálnych pracovníkov v kultúrno-osvetovej činnosti vrátane dobrovoľníkov a aktivity nasmerované k širokej verejnosti.

V nasledujúcej úvahe predkladáme návrh niekoľkých inovatívnych cieľov podporujúcich riešenie problémových oblastí:

- Na regionálnej a lokálnej úrovni podporiť spoluprácu orgánov územnej samosprávy a odborných pracovísk
- Spolupracovať užšie s ÚĽUVom a poskytovať akreditované kurzy tradičných remesiel
- Pri ochrane TLK sa nemôžeme uspokojiť so stotožnením jej primárneho a sekundárneho prostredia, teda s folklórizmom a scénickým folklórizmom. Mohlo by to viesť k uspokojeniu so súčasným stavom, najmä čo sa týka identifikácie a inventarizácie prejavov TLK
- Využívať moderné informačné technológie a metodicky šíriť povedomie o prístupných archívoch a databázach nehmotného kultúrneho dedičstva
- Chýba ucelená stratégia ďalšieho vzdelávania v oblasti kultúry všeobecne, ide iba o čiastkové vzdelávania bez povinného cyklického systému a štandardov
- Vyššie využívanie odborníkov a profesionálnych umelcov
- Zapojenie regionálnych a globálnych tém do systému vzdelávania v rámci kultúrno – osvetovej činnosti. Mali by sme sa snažiť o vytvorenie systému postupových súťaží aj v rámci občianskeho a globálneho vzdelávania, pretože dnes neexistujú ani z pozície NOC. V súvislosti s tým by bolo vhodné vytvoriť databázu lektorov pre jednotlivé témy. Príkladom by mohlo byť vzdelávanie v Agende 2030 a jej 17-tich základných cieľoch, ktorými sa Slovensko pripája k implementácii Agendy 2030, ktorá bola schválená na mimoriadnom zasadnutí OSN v roku 2015.
- Aktuálna je potreba organizovania prehliadok a súťaží aj v iných, netradičných oblastiach a disciplínach a prejavuje sa aj zvýšený záujem o nové atraktívne podujatia. Narastá záujem obcí a miest o oživenie a prezentáciu ľudových tradícií, predovšetkým prostredníctvom kolektívov ZUČ a vzrastajú aj požiadavky verejnosti na poskytovanie informácií v oblasti kultúry.
- Nedostatočné je taktiež vnímanie a definovanie verejného záujmu v oblasti kultúry a spolupráca medzi jednotlivými realizátormi kultúrno-osvetových aktivít. V súčasnosti sa zvyšuje záujem o kultúrne aktivity, klubové podujatia a zmysluplné trávenie voľného času, tiež narástol dopyt verejnosti po vzdelávacích aktivitách – jazyky, zdravý životný štýl, remeslá.

V rámci SWOT analýzy našej organizácie predkladáme nasledujúce silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia.

Silné stránky:

- pripravenosť a otvorenosť novým projektom a víziám
- schopnosť modernej komunikácie a propagácie
- využitie partnerstiev v zahraničí
- branding ZOS v zahraničí prostredníctvom práce súboru Zemplín
- poskytnutie slobodnej atmosféry pri umeleckej tvorbe
- systematická podpora pôvodnej umeleckej tvorby v tradičnej ľudovej kultúre

- najvyššie vlastné príjmy z KZ KSK
- projektová inovatívnosť v rámci MK SR
- získavanie kultúrnych poukazov z MK SR
- počet podujatí
- vysoká miera návštevnosti
- vysoký rekreačný a turistický potenciál - UNESCO
- FS Zemplín – je už 61 rokov známy po celom svete
- Najdlhšia história prvého detského folklórneho súboru

Slabé stránky:

- nedostatok možnosti viaczdrojového financovania
- absencie motivácie v systéme odmeňovania
- nemožnosť záchrany všetkého hodnotného čo sme zdedili
- neexistujúci systém ďalšieho vzdelávania odborných zamestnancov
- Nedostatočný príjem financií pre FS
- Dary a sponzorské
- Nízka miera vstupného a vložného
- Absencia projektov ÚV SR
- Nízka miera úspešnosti projektov FPU
- Absencia aktivít s inými KS KSK
- Nemožnosť získavania viacročných grantov
- Nedostatočné zastúpenie v medzinárodných mobilitách

Príležitosti:

- možnosti viacúrovňovej spolupráce
- príležitosť brandingu v SR v zahraničí
- možnosť formulovania kultúrnych potrieb a dopytu po kultúre vzdelávaním – aj neformálnym vzdelávaním

Ohrozenia:

- nemožnosť získavania viacročných grantov pre významné festivaly a vzdelávacie aktivity
- nemožnosť aktívneho rozvoja kreatívneho priemyslu (ľudské zdroje, finančné zdroje)

2.2 Základné ukazovatele odbornej činnosti a hospodárenia

Kvalita verejných služieb, orientácia na návštevníka	2017	2018	Zdroj, vysvetlivka
cieľ: zvyšovať kvalitu služieb			
Základné ukazovatele			
Počet jednotlivých foriem podujatí podľa oblastí KOČ spolu	153		KULT – 1. Modul, riadok 1., stĺpec 1
Počet účastníkov podujatí KOČ	12450		KULT – 1. Modul, riadok 1., stĺpec 2
Súťaže, prehliadky - počet	74		KULT – 3. Modul, riadok 2, stĺpec 1
Počet návštevníkov na súťažiach a prehliadkach vrátane účinkujúcich	9071		KULT – 3. Modul, riadok 2, stĺpec 7+ 9
Festivally- počet	4		KULT – 3. Modul, riadok 15, stĺpec 1
Počet návštevníkov na festivaloch vrátane účinkujúcich	11181		KULT – 3. Modul, riadok 15, stĺpec 7+ 9
Celkový počet aktivít	380	380	vypíňať ako v predchádzajúcich rokoch
Platená návštevnosť spolu – počet platiacich	1673	1673	vypíňať ako v predchádzajúcich rokoch
Neplatená návštevnosť spolu – počet neplatiacich	17233	17233	vypíňať ako v predchádzajúcich rokoch
Finančná oblasť			
2017			
2018			
cieľ: znížiť náklady zvyšovať mieru samofinancovania			
Náklady spolu			
náklady spojené s KOČ	373308		KULT – 5. Modul, r. 19
Náklady na činnosť	43441		KULT – 5. Modul, r. 20
mzdové náklady celkom (vrátane odvodov)	216157	239836	KULT – 5. Modul, r. 22+r.24+r.25
Prevádzkové náklady	38172	34700	KULT - 5. Modul, r. 27
Kapitálové výdavky	0	0	KULT - 5. Modul, r. 32
Bežné výdavky			
výdavky na prevádzku	289640	321001,11	k 31.12., účtovné výkazy
výdavky na činnosť	71470	42912,53	k 31.12. , účtovné výkazy
Príjmy spolu	399706	375993	KULT – 5. Modul, r.1,
Transfer od zriaďovateľa			
na bežné výdavky	270571	271698	k 31.12., účtovné výkazy
na kapitálové výdavky	0	0	k 31.12. , účtovné výkazy
spolu	270571	271698	KULT – 5.Modul, r. 4
Ďalšie príjmy			
z prenájmu	11076	10172	KULT – 5.Modul, r. 18
z vlastnej činnosti	36988	42124	KULT – 5.Modul, r. 15+16 +17vstupné, vložné, poplatky,

dary a sponzorské	0	0	KULT – 5.Modul, r. 12
spolu	48064	52296	
Externé grantové a projektové zdroje			
kultúrne poukazy	1107	1128	získaná suma
transfery z rozpočtu obcí, miest	1500	1500	KULT – 5.Modul, r. 5
domáce projekty: tuzemské granty spolu	33857	29398	KULT – 5.Modul, r. 8
zahraničné projekty: zahraničné granty spolu	0	0	KULT – 5.Modul, r. 10
počet podaných projektov	33	20	projekt: tuzemský aj zahraničný, FPU, MK SR, ÚV
počet schválených projektov	17	15	SR, zahraničné granty, granty zo súkromných nadácií, projekty (transfery) z obcí-mimo kultúrnych poukazov
výška získaných financií z externých grantov a projektov spolu	34250	30898	
Vnútorne procesy, inovácie, marketing	2017	2018	
cieľ: cielená propagácia, zavádzanie inovácií			
počet aktivít realizovaných v spolupráci s inými KZ v KSK			
počet nových partnerstiev			
počet nových kľúčových aktivít			možno popísať nižšie v komentároch alebo v ďalších kapitolách
počet kľúčových mediálnych výstupov			články v tlači, TV, rozhlase, sociálne médiá (odhad počtu kľúčových výstupov)
Strategický rozvoj	2017	2018	
cieľ: systematický a dynamickejší vlastný rozvoj			
definovaná stratégia rozvoja			áno, nie
vlastný ukazovateľ rozvoja			definovať, iba ak bol nejaký špecificky stanovený
plnenie prioritných cieľov v roku 2017			popis

3. Vyhodnotenie plnenia úloh na úseku odbornej činnosti

Nosné/ťažiskové aktivity za rok 2018

Aktivita	Popis
100. výročie ukončenia 1.svetovej vojny a vznik ČSR	Workshop v spolupráci s Klubom vojenskej histórie Beskydy mapujúci boje 1. Svetovej vojny na území severovýchodného Slovenska a obnovu vojnových cintorínov.
Srdce ako dar	15. ročník prehliadky ZUČ znevýhodnených skupín obyvateľstva, napĺňanie článku 9. Dohovoru OSN.
Otváranie studničiek – 5. ročník	podujatie zamerané na obnovenie starej tradície čistenia studničiek v rámci environmentálnej a regionálnej výchovy.
Malé čierne perličky	S cieľom uchovávať a rozvíjať dedičstvo rómskeho umenia na jednej strane a dosiahnuť zblíženie dvoch svetov rómskeho a nerómskeho sme v spolupráci s OZ Nová cesta uskutočnili tento rok už 15.ročník tejto súťaže . Súťažilo sa v speve, v prednese poézie, hre na hudobný nástroj a výtvarných prácach.
Prevenia vybraných sociálnopatologických javov	Odborný seminár NOC v spolupráci so ZOS, zohľadňujúci ľudsko-právne dokumenty a medzinárodné štúdie.
Práca polície očami detí	Cieľom súťaže je zvýšiť informovanosť detí z oblastí práce príslušníkov PZ prostredníctvom tvorivej činnosti. Súťaž organizujem v spolupráci s OR PZ Michalovce. Súčasťou výstavy sú aj sprievodné podujatia- prednášky, premietanie filmov.
Prístupnosť a inklúzia	Projekt podporujúci osvojovanie kritičnosti sebareflexie a rozvoj integrity osobnosti. Projekt podporený MK SR pripomína obsah ľudsko-právnych dokumentov.
Genius Loci drevenej sakrálnej stavby v Ruskej Bystrej	10. výročie zápisu drevenej sakrálnej stavby do SKD UNESCO a výroba drevenej repliky stavby tradičnými postupmi.
Veľtrh spovedí	Projekt podporený MK SR predstavujúci živú kultúru marginalizovanej rómskej komunity.
Abilympiada	Projekt podporený MK SR. Súťažná prehliadka pracovných schopností a zručností zdravotne znevýhodneného obyvateľstva.
Děti a tradice	Folklórny festival v Ostrave (ČR). Festivalu sa zúčastnil DFS Zemplínik.
Joy on the beach	Zahrančný folklórny festival v meste Aheloy v Bulharsku. Festivalu sa zúčastnil DFS Zemplínik.
10. folklórny festival Danetzare Erfurt 2018	FS Zemplín prezentoval folklór východného Slovenska na turné po Nemecku v Mestách Erfurt, Sussen, Bitburg
59. Zemplínske slávnosti Michalovce	Dvojdňový festival tradičnej ľudovej kultúry
46. Podhorodské slávnosti	Multižánrový festival rusínskej, ukrajinskej a slovenskej kultúry
Zemplínska heligónka - 5. ročník	Nesúťažná prehliadka heligonkárov a hráčov na akordeón a ústnu harmoniku
Jánske ohne nad Širavou	6. ročník TOP podujatia Programu Terra Incognita- multižánrový festival
64. Hviezdoslavov Kubín	Okresná a regionálna súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy a tvorbe detských recitačných kolektívov a divadiel poézie
24. Metamorfózy slova	Krajská súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy a tvorbe detských recitačných kolektívov a divadiel poézie

Sárova Bystrica	Krajská súťaž mladých moderátorov do 25 rokov
Mládež spieva 2018	Krajská súťaž mládežníckych speváckych zborov KSK
Slávnosti zborového spevu – regionálna prehliadka cirkevných speváckych zborov	25. ročník regionálnej prehliadky

3.1 Plnenie štandardov

Počet zrealizovaných festivalov	3		59. Zemplínske slávnosti Zemplínska heligónka – 5.ročník Jánske ohne nad Širavou
Počet zrealizovaných súťaží / prehliadok	3+10		Mládež spieva – krajská súťaž mládežníckych speváckych zborov KSK 24. Metamorfózy slova – krajská súťaž v prednese poézie a prózy, DRK a DP Sárova Bystrica – krajská súťaž mladých moderátorov Zemplínska scénická jar – regionálna prehliadka detskej dramatickej tvorivosti a ochotníckeho divadla 64. Hviezdoslavov Kubín- regionálna súťaž v prednese poézie a prózy
			Štúrov Zvolen – regionálna súťaž v rétorike Slávnosti zborového spevu - regionálna prehliadka CSZ -25. ročník Zemplínske pero – regionálna súťaž pre začínajúcich autorov -20. ročník Ej zalužicki poľo... – súťaž v speve ľudových piesní – 14. ročník Sárova Bystrica – regionálna súťaž mladých moderátorov do 25 rokov
Počet zrealizovaných výstav	21	Podrobný sumár je uvedený v tabuľkovej prílohe	

Počet samostatne (nie ako súčasť inej aktivity napr. festivalu) zrealizovaných aktivít zameraných na zlepšenie zručností a rozvoj vzdelávania	25		Letný tábor ZOSKÁČIK – I. turnus -4x Divadelný workshop – tvorivé dielne 2x Slová okolo stola – 2x, Taje slova – 2x Dvor plný remesiel – 3x Farmársky ríнок Zalužice – 1x Dni obce Zalužice – tvorivé dielne1x TD – Záhradná slávnosť Budkovce – 1x TD – Jánske ohne Vinné- 7x TD – Vianočné tvorivé dielne 2x
Počet účastníkov na samostatne (nie ako súčasť inej aktivity napr. festivalu) zrealizovaných aktivitách zameraných na zlepšenie zručností a rozvoj vzdelávania	9 270		Z počtu obyvateľov v spádovej oblasti
Prezentácia zariadenia a aktivít mimo územia svojej pôsobnosti	3		Helenka Kočišková – výstava paličkovanej čipky seniorov - KošiceKulturpark, Ján Ihnát – práca s kožou - RKC ÚĽUV Košice Emília Rudincová- plstenie - RKC ÚĽUV Košice
Počet spoluprác s obcami	32%	Z počtu 122 obcí	
Počet nových odborných a inovatívnych aktivít	3		Aj jeseň života je krásna – regionálna prehliadka ZUČ seniorov -2.ročník Benefičný koncert pri príležitosti Svetového dňa povedomia o autizme Abilympiáda – súťažná prehliadka pracovných schopností a zručností zdravotne postihnutých
Počet novozavedených inovatívnych foriem propagácie	6		Prezentačné video – ZOSKÁČIK – I.turnus Prezentačné video k otvoreniu regionálnej súťaže - Hviezdoslavov Kubín Prezentačné video k otvoreniu krajskej súťaže – Metamorfózy slova Prezentačné video k otvoreniu regionálnej súťaže – Štúrov Zvolen Prezentačné video k otvoreniu regionálnej súťaže – Sárova Bystrica Prezentačné video k otvoreniu 20. Ročníka súťaže pre začínajúcich autorov – Zemplínske pero
Aktualizácia databázy aktérov	1 x ročne	<i>splnené</i>	<i>splnené</i>

Počet výstupov z terénnych výskumov nehmotného kultúrneho dedičstva		2016 vznik Konceptie	Pokračuje sa v strategických úlohách Konceptia výskumu, archivácie a tvorby tradičného odevu v Košickom samosprávnom kraji
Počet návštevníkov – celkový počet na všetkých aktivitách	29683	okr. Michalovce, okr. Sobrance (133609 tis. obyvateľov)	

3.2 Vyhodnotenie plnenia úloh na jednotlivých úsekoch odbornej činnosti

3.2.1 Hlavná činnosť

Sprostredkujeme poznatky z kultúry, vedy a techniky, organizujeme tvorivé aktivity (autorské a interpretačné), poskytujeme služby realizátorom kultúrnoosvetovej činnosti, odbornopodporu a metodicky pôsobíme vo vzťahu k jednotlivcom, združeniam občanov, kultúrnym organizáciám a iným súkromným subjektom. Vytvárame a prehľbujeme vzťah k vlastnému štátu a kultúrnej identite národa, kultivujeme jazyk a reč, pestujeme vzťah k slovu ako kultúrnej a umeleckej hodnote, vzťah k iným menšinám a etnikám a k ochrane životného prostredia, vychováme umením a k umeniu prostredníctvom ZUČ. Organizujeme prehliadky, festivaly, súťaže, výchovno-vzdelávacie podujatia, sprístupňujeme, uchováujeme a sprostredkujeme ľudové tradície a tradičnú ľudovú kultúru, prispievame k prevencii sociálnopatologických javov, vrátane drog a závislostí, prispievame k výchove k prosociálnosti a tvoríme možnosť pre efektívne napĺňanie voľného času kultúrnymi aktivitami. Zabezpečujeme tiež činnosť vo vlastných priestoroch organizovaním kurzovej, krúžkovej a školskej činnosti, zriaďovaním klubov a realizáciou podujatí klubového typu, realizovaním autorských výstav výtvarnej, ľudovej a fotografickej tvorby.

Kultúrno-výchovná činnosť

Zemplínske osvetové stredisko Michalovce vo svojej činnosti vychádza zo Zákona o osvetovej činnosti, ktorý sa sústreďuje najmä na nehmotné kultúrne dedičstvo, neformálne vzdelávanie, neprofesionálnu umeleckú tvorbu a záujmovú-umeleckú činnosť. Podporujeme a vychádzame z Deklarácie o uznávaní prínosu neformálneho vzdelávania v práci s mládežou.

Súčasná doba, v ktorej žijeme je nová, neprehľadná, často nezrozumiteľná, plná závažných ekonomických a technických zmien a sociálnych problémov. V zmysle civilizačných vln ju môžeme nazývať znalostnou, vedomostnou alebo informačnou spoločnosťou. Ale aj táto postmoderná spoločnosť musí mať svoje pravidlá a normy.

Aj v budúcich rokoch budeme v rámci sociálnej prevencie prispievať k napĺňaniu Národnej protidrogovej stratégie, Národného akčného plánu na prevenciu a elimináciu násillia

páchaného na ženách, Národného programu rozvoja životných podmienok občanov s zdravotným postihnutím, Koncepcie boja proti extrémizmu a iných vyhlásení vlády SR.

Národné osvetové centrum v Bratislave v spolupráci so ZOS Michalovce realizovalo odborný seminár – Prevencia vybraných sociálnopatologických javov. Na seminári odzneli významné témy sociálnej prevencie a medzinárodná štúdia „Health Behaviour in School-Aged Children“.

V roku 2018 sme vo svojich výchovno-vzdelávacích podujatiach naplňali zámery Koncepcie boja proti extrémizmu. Na gymnáziách v Michalovciach boli odprezentované prednášky Ľavicový a pravicový extrémizmus a Salafistický džihádizmus Islamského štátu. Prednášky obsahovo zachytili vývoj extrémistických hnutí v Európe, ale aj na Blízkom Východe.

Projekt Prístupnosť a inklúzia podporil osvojovanie kritičnosti a sebareflexie a v čo najväčšej miere aj rozvoj integrity osobností. Snažíme sa o zmenu optiky uvažovania celej spoločnosti. Projektom pripomíname konkrétne obsah ľudsko-právnych dokumentov a združujeme širokú škálu klientov rôznych znevýhodnení. Pripravili sme kurz písanej žurnalistiky, kurz prezentačných zručností a kurz komunikatívnych zručností, do ktorých sme zapojili klientov z DSS Harmónia v Strážskom, z DSS Rakovec nad Ondavou a zo Slovenskej Humanitnej rady v Michalovciach. Ľudia z týchto komunít vo vlastných príbehoch priblížili krízu ocitnutia sa na okraji spoločnosti aj kvôli závislostnému správaniu.

Významným prvkom sociálnej prevencie boli aj projekty neformálneho vzdelávania znevýhodnených skupín obyvateľstva ako nástroja prekonávania exklúzie a nediskriminácie.

Spolupráca s rôznymi inštitúciami a subjektami v rámci nášho regiónu prispela nielen k efektívnosti ale aj ku kvalite podujatí. Pri ich realizácii sme aktívne spolupracovali najmä s OR PZ, RÚVZ, OZ Nová cesta, LPR, OVSZZP, dennými stacionármi a dennými centrami pre seniorov, OCÚ, Zemplínsko-úžska hradná cesta, CHKO Vihorlat, ZO ÚSP, ZO ÚNSZ, JD, SHR, DSS, OZ Integra, KVH Beskydy, MŠ, ZŠ, SŠ a inými inštitúciami v rámci okresu..

Ďalším z projektov, ktorý naplňa zámery Celostátnej ochrany a rozvoja ľudských práv v návaznosti na Dohovor OSN o právach ľudí so zdravotným postihnutím je Srdce ako dar. Tento projekt vysoko prevyšuje bežné produkty kultúrnej tvorby a prináša nové informácie o živote osôb so zdravotným postihnutím alebo iným znevýhodnením z krízových centier, detských domovov, internátnych škôl a DSS. Formou záŕtkovo-výchovných podujatí sme deťom ZŠ priblížili život hendikepovaných ľudí so sluchovým postihnutím. V rámci Dňa Duševného zdravia sme zrealizovali podujatia zamerané na prevenciu a destigmatizáciu duševných ochorení.

Živá kultúra bola predstavená v projekte Veľtrh spovedí, ktorý prioritne naplňal prístupnosť ku kultúre marginalizovanej rómskej komunity. Pri príležitosti 10. výročia zápisu drevenej sakrálnej cirkvi v Ruskej Bystrej do SKD UNESCO sme realizovali workshop a prezentovali výrobu drevenej repliky uvedenej stavby. Pripomenuli sme si 100. výročie ukončenia 1. sv. vojny a vzniku Československej republiky a v spolupráci s Klubom vojenskej histórie Beskydy sme odprezentovali bojiská v Karpatoch na severovýchodnom Slovensku.

ZOS na útvare záujmového vzdelávania svoju pôsobnosť sústreďovalo predovšetkým na témy: zdravotná výchova / propagácia výživy, alternatívnej medicíny/, výchova

k manželstvu a rodičovstvu, zvýšená pozornosť bola venovaná predchádzaniu patologickým spoločenským javom, predovšetkým prevencii drogovej závislosti, klubovej činnosti ap. Ako príklady záujmových aktivít ZOS môžeme uviesť nasledovné: Návykové látky a závislosť, Šikana a kyberšikana, Extrémizmus, Obchovanie s ľuďmi, Medziľudské vzťahy, Ako sa nestať obeťou podvodu. otázka drogovej závislosti Záujem bol aj o problematiku zdravého životného štýlu , ako zvládať stres, dospievanie a výchova k manželstvu a rodičovstvu, prevencia alzheimera, srdcovo-cievnych ochorení, a celý rad ďalších tém. V spolupráci s OR PZ sme pripravili už 3.ročník regionálnej súťaže „ Práca polície očami detí “. S cieľom vytvoriť multikultúrne prostredie pre zblížovanie rómskej a nerómskej mládeže sme v spolupráci s OZ Nová cesta uskutočnili už 14.ročník regionálnej súťaže Malé čierne perličky.

Aj v tomto roku v rámci estetickéj výchovy pokračoval cyklus besied o umení Dotyky s umením. V rámci projektu Mozaika sme pripravili pre deti ZŠ a MŠ zážitkové podujatia a tvorivé dielne o umení a výtvarnej tvorbe Maľujeme...v galérii.

V podujatiach Kastelán o hrade, Otváranie studničiek, Bolo, nebolo..., Vianoce idú, sme sa venovali aj spoznávaniu prírody, regionálnej histórie a tradícií a zvykov našich predkov, formou inšpiratívnych a reminescenčných stretnutí. Cieľom týchto podujatí je prebudiť lásku a hrdosť na región a úctu k prírode, zvykom a životnému prostrediu.

Už tretí rok organizujeme denný tábor Zoskáčik – II. turnus – aj tentoraz sa uskutočnil v druhom júlovom týždni. Jeho program sa niesol v znamení pestrej ponuky tvorivých a zážitkových aktivít: maľovanie výtvarného diela, stretnutie s maliarkou, hry a piesne v zemplínskom nárečí a beseda s umeleckým vedúcim FS Zemplín, tvorenie z papiera, maľovanie na textil, výroba darčkových predmetov, návšteva údolia Manitou v Košiciach a skanzenu v Humennom, prázdninová party v galérii už tradične ukončila denný tábor.

Záujmovo-umelecká činnosť

Záujmovo-umelecká činnosť je aktivitou, ktorú jej nositelia vykonávajú dobrovoľne, vo svojom voľnom čase. Pôsobenie na jej skvalitňovanie v rámci regiónu je ťažiskom činnosti nášho osvetového strediska. Organizujeme súťažné prehliadky, koncerty, inšpiratívne podujatia, ale aj školiteľské a vzdelávacie podujatia pre sústavné skvalitňovanie a zmysluplné využívanie voľného času kolektívov i jednotlivcov.

Tradičná ľudová kultúra

Uchovávanie tradičnej ľudovej kultúry ako súčasť kultúrneho dedičstva je hlavným zámerom štátnej kultúrnej politiky, ale aj kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK. Na danom úseku sme pripravili a zrealizovali okresné a regionálne súťaže: Vidiečanova Habovka - regionálna súťažná prehliadka sólistov spevákov, speváckych skupín, sólistov inštrumentalistov a detských ľudových hudieb, Šaffova ostroha – súťaž sólistov tanečníkov v ľudovom tanci – výber, Ej, zalužicki poľo... -14. ročník regionálnej súťaže detí v speve ľudových piesní a Zemplínska heligónka - 5 . ročník nesúťažnej prehliadky heligonkárov

s medzinárodnou účasťou. V spolupráci so školami a obecnými úradmi sme pripravili tematické tvorivé dielne zamerané na prezentáciu a osvojovanie tradičných remesiel. Pod vedením skúsených lektorov sa deti venovali práci s hlinou, maľbe na sklo a porcelán, plsteniu a výrobe plstených doplnkov, pleteniu z trávy, tkaniu, paličkovanej čipke. Tradičné ľudové remeslá boli súčasťou folklórnych podujatí v regióne. Ulička remesiel bola súčasťou Top podujatia programu Terra Incognita – Jánske ohne nad Šíravou, 59. Zemplínskych slávností v Michalovciach, Dní obce Zalužice, Podhorodských slávností. Do podujatí v uplynulom roku sa aktívne zapájal aj Klub paličkovanej čipky, ktorý pracuje pod záštitou Zemplínskeho osvetového strediska v Michalovciach od roku 1998. Už po šiestykrát sme pripravili denný letný tábor ZOS-káčik, ktorý sa teší veľkému záujmu, tento rok v dvoch turnusoch. Program tábora bol zameraný na tradičnú ľudovú kultúru, ale aj mimoškolskú výchovu. Venovali sme sa tkaniu, paličkovanej čipke, plsteniu, výrobe mydiel, práci s hlinou, zdobeniu medovníčkov a po prvýkrát sme pracovali aj s kožou.

Folklór – hudba, spev, tanec

V roku 2018 sa nám na úseku tradičnej ľudovej kultúry podarilo zrealizovať všetky plánované podujatia a prehliadky. Súťaže ZUČ, ktorých vyhlasovateľom je Národné osvetové centrum v Bratislave predstavujú samostatný úsek činnosti v oblasti folklóru. Zámerom organizátorov pri príprave súťaží je motivovať jednotlivcov i kolektívy a vytvárať priestor pre ich umelecký rast a vzájomnú konfrontáciu. Pre skvalitnenie a zefektívnenie systému boli vykonané niektoré zmeny v periodicite, hodnotení i oceňovaní kolektívov. Na danom úseku sme pripravili a zrealizovali tieto okresné a regionálne súťaže: Vidiečanova Habovka – regionálna súťažná prehliadka detských sólistov spevákov, speváckych skupín, sólistov inštrumentalistov a detských ľudových hudieb, Šaffova ostroha – súťaž sólistov tanečníkov v ľudovom tanci – výber, Ej, zalužicki poľo... -14. ročník regionálnej súťaže detí v speve ľudových piesní a Zemplínska heligónka - 5. ročník nesúťažnej prehliadky heligonkárov. Založením klubu heligonkárov a organizovaním nesúťažnej prehliadky Zemplínska heligónka smerujeme k znovuobnoveniu sólovej hry na heligónke v našom regióne. Po priaznivých ohlasoch sme začali budovať novú tradíciu vianočných koncertov. Aj tento rok, tretiu adventnú nedeľu 16. decembra o 15.00 hod. sa priestormi Mestského kultúrneho strediska v Michalovciach ozývali prekrásne koledy a vinše. Koncert otvorili deti zo Základnej umeleckej školy v Michalovciach. Po nich sa na pódiu predstavila skupina vranovských heligonkárov a zemplínskych heligonkárov so svojím pásmom kolied a vinšov. Samostatne sa predstavila rodina Sojkových zo Sečoviec a rodina Bálintovcov, ktorá nám priblížila tradície svojej rodnej obce Parchovany. Najmladšiu generáciu reprezentoval Valent Leško. Zaujímavým spestrením bolo spojenie heligónky a akordeónu. Vianočné koledy v tomto naštudovaní pripravili Michala Klima a Katarína Bodorová. Záver koncertu Michalovským heligonkárom, ktorý tento ročník vianočnej heligónky pripravili.

Pieseň „ Daj Boh šťastia tejto zemi... „ bola pomyselnou bodkou za príjemným adventným stíšením a poďakovaním všetkých účinkujúcich svojím priaznivcom za podporu. Ďalšie

vianočné koncerty s heligónkou sa konali v rôznych chrámoch v obciach nášho regiónu i mimo neho.

V oblasti hudby a spevu sme zorganizovali:

- Mládež spieva 2018 – krajskú súťaž mládežníckych speváckych zborov KSK
- Swingový klavír Otakara Krásenského 2018
- Nie, nič neľutujem – Šansónový večer
- Slávnosti zborového spevu - 25. ročník regionálnej prehliadky cirkevných speváckych zborov
- Benefičný koncert pri príležitosti Svetového dňa povedomia o autizme

Hudba je rečou pre tento svet, práve ona je jazykom zrozumiteľným tam, kde už zrozumiteľnosť neočakávame. Práve ona je objaviteľkou schopností, ktoré sme už zabudli. Tóny, ktoré chcú preniknúť do našej duše a povedať nám, že zdieľajú našu radosť alebo odrážajú náš zármutok. Hudba a spev otvárajú srdcia a spájajú ľudí rôznych národností a farby pleti od nepamäti.

Zemplínske osvetové stredisko v Michalovciach – kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja bolo z poverenia Národného osvetového centra v Bratislave organizátorom krajskej súťažnej prehliadky mládežníckych speváckych zborov Mládež spieva 2018. Súťažiaci kolektívy si mohli vybrať jednu z týchto skladieb: Bartolomej Urbanec – Lúčne spevy (pre dievčenské spevácke zbory), Eugen Suchoň – Keď sa Slovák (pre miešané spevácke zbory), Eugen Suchoň – Bodaj by vás (pre miešané spevácke zbory). Do súťažného vystúpenia musela byť zaradená aj polyfónna skladba (kánon) a úprava ľudovej piesne. Súťažná prehliadka sa uskutočnila v galérii Zemplínskeho osvetového strediska v Michalovciach 13. apríla 2018. Súčasťou prehliadky bolo aj vystúpenie dvoch komorných zoskupení Flauto Cantabile a Brass Quartet, ktoré pracujú pri Základnej umeleckej škole v Michalovciach. Aj pri tejto prehliadke sa organizátorom podarilo vytvoriť príjemnú atmosféru a dôstojné zázemie pre účinkujúcich.

Ľudové remeslá

V spolupráci so školami a obecnými úradmi v regióne sme pokračovali aj v tomto roku pri príprave tvorivých dielní. Veľkonočné dielne boli zamerané na predvádzanie zdobenia vajíčok rôznymi technikami, prípravu paličkovaných ozdôb, ukážkam drevorezby, tkaniu a pleteniu veľkonočných korbáčov. Vianočné remeselné dielne boli zamerané na výrobu vianočných paličkovaných ozdôb, výrobu vianočných ozdôb, tkaniu, pleteniu a pečeniu vianočných oblátok. Počas roka boli tvorivé dielne súčasťou folklórnych slávností, dní obce, Zemplínskych slávností, TOP podujatí programu Terra Incognita. Aj v tomto roku vyvíjal svoju činnosť klub paličkovanej čipky, ktorý sa aktívne zapájal do podujatí organizovaných ZOS i na podujatiach v rámci mesta.

Festivaly

Folklórne slávnosti a festivaly patria k najvýznamnejším podujatiam tradičnej ľudovej kultúry. Ponúkajú najlepšiu možnosť zoznámiť sa nielen s folklórom, ale aj s našim charakterom a mentalitou. Množstvo folklórnych kolektívov a jednotlivcov z oblasti tanca, hudby, spevu i ľudovej slovesnosti, v rôznych vekových kategóriách prezentuje svoju činnosť nielen v rámci miestnych a regionálnych festivalov, ale prezentujú našu kultúru aj na medzinárodných podujatiach.

Vrcholným podujatím nášho strediska boli 59. Zemplínske slávnosti, ktoré sú dvojdňovým sviatkom folklóru v regióne a na ich príprave sa podieľa rokmi osvedčený kolektív organizátorov – mesto Michalovce, MsKS Michalovce, Zemplínske osvetové stredisko a Dom Matice slovenskej. Konali sa v dňoch 10.-11.8.2018 na Námestí osloboditeľov v Michalovciach, na tribúne v centre pešej zóny. 59. ročník priniesol niektoré novinky, ktoré boli predprípravou pred jubilejným 60. ročníkom. Zemplínske slávnosti majú novú zvučku, po prvýkrát sa konali mimo Zemplínskeho jarmoku, novinkou boli upútavky na slávnosti pred nákupnými centrami v meste. Sprievod folkloristov sa konal mimo pešej zóny a smeroval z okrajovej časti mesta do centra. Počas dvoch dní mohli priaznivci tradičnej ľudovej kultúry a folklóru vidieť 12 samostatných programov, do ktorých sa zapojilo 35 folklórnych súborov a skupín, v ktorých účinkovalo 1150 účinkujúcich. Najnáročnejším programom bol klenotnicový program Po zemplínskych pešníkoch v réžii Milana Hvižďáka, v ktorom účinkovalo 324 účinkujúcich. Program priblížil tance, spevy a hudbu z celého regiónu Zemplína. Nechýbal ani sprievodný program - škola tanca - tancovanie karičky. Tá si každoročne získava stále viac svojich priaznivcov. Tento rok tancovalo karičku na Námestí osloboditeľov 504 tanečníkov. Okrem domácich kolektívov sa predstavili FS Vagonár z Popradu a FS Rozsutec zo Žiliny. Zo zahraničných kolektívov to boli detské a mladežnícke kolektívy z Ukrajiny - Turianska dolina a Veselka. Program počas dvoch dní videlo cca 4 000 návštevníkov / nevyberá sa vstupné – program sa realizuje na námestí /.

K najvýznamnejším podujatiam tradičnej ľudovej kultúry patrili tieto folklórne slávnosti a festivaly:

- 59. ročník Zemplínskych slávností Michalovce
- Dni obce Zalužice
- Folklórny festival Lekárovce
- Dožinkové slávnosti Bežovce
- 46. Podhorodské slávnosti
- Zemplínska heligónka - 5. ročník

Neprofesionálne divadlo a hovorené slovo

Zemplínske pero – je regionálnou súťažou pre začínajúcich autorov na Zemplíne. Keď sme pred dvadsiatimi rokmi s našou súťažou začínali, usilovali sme sa pripraviť začínajúcim

autorom priestor na prezentáciu a konfrontáciu v rámci regiónu. Prvý ročník tejto súťaže bol vyhlásený v roku 1999 a náš zámer podchytiť začínajúcich autorov sa nám podarilo a darí naplňovať. Súťaž žila počas 20. rokov svojim životom. Počas trvania sa z dvoch kategórií rozšírila na 4 a okrem stredoškôlkov, vysokoškôlkov a dospelých, sme priestor ponúkli aj žiakom základných škôl. Bol to dobrý krok, svedčí o tom aj každoročná účasť do stovky súťažiacich. Počas dvadsaťročnej histórie sa do súťaže zapojilo 1029 súťažiacich a jednotlivé poroty zhodnotili 2054 príspevkov.

7. decembra 2018 sa v galérii Zemplínskeho osvetového strediska zišli autori, ktorí svojimi prácami prispeli do jubilejného 20. ročníka. Dopoludnia sa na tvorivých dielňach venovali tvorivému písaniu, popoludnie patrilo slávnostnému vyhodnoteniu, rozborovému semináru a odovzdaniu ocenení. V tomto ročníku sa porota popasovala so 116 prácami od 63 autorov v poézii a próze. Najviac bola zastúpená 2. kategória, žiakov 7.-9. ročníkov ZŠ. Víťazi jednotlivých kategórií sú úspešní aj v iných literárnych súťažiach v rámci Slovenska.

64. Hviezdoslavov Kubín – je súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy a súťaže detských recitačných kolektívov a divadiel poézie. Súťaž je dvojdňová a prebieha v štyroch vekových kategóriách jednotlivcov /poézia a próza/. Do súťaže sa zapojilo vyše 100 súťažiacich. Okresné a regionálne kolo tejto súťaže sa konalo v priestoroch Zemplínskeho osvetového strediska v Michalovciach, do ktorého sa zapojili všetky základné a stredné školy z regiónu Michalovce a Sobrance.

Zemplínske osvetové stredisko v Michalovciach – kultúrne zariadenie KSK bolo z poverenia Národného osvetového centra v Bratislave organizátorom krajskej súťažnej prehliadky 64. Hviezdoslavovho Kubína – 24. Metamorfózy slova 2018. Podujatie bolo zrealizované aj vďaka finančnej podpore Fondu na podporu umenia a Domu Matice slovenskej v Michalovciach. Súťažná prehliadka prebiehala po tri dni 25. – 26.4. 2018 v Mestskom kultúrnom stredisku v Michalovciach a 27. apríla v galérii Zemplínskeho osvetového strediska v Michalovciach. Do tohto ročníka sa zapojilo 11 okresov košického samosprávneho kraja so 120 jednotlivcami v piatich kategóriách, 3 detské recitačné kolektívy a 1 divadlo poézie v samostatnej kategórii. Aj v tomto ročníku jednotlivé poroty sa zhodli na vysokej interpretačnej úrovni. Po rokoch sa tešíme najmä z oživenia recitačných kolektívov a divadiel poézie. Štandardne bola vysoká úroveň vo všetkých kategóriách a aj preto sa porota rozhodla odporučiť v niektorých kategóriách postup z druhého miesta. Organizátori sa snažili vytvoriť po tri dni dôstojné zázemie tak pre recitátorov, ako aj porotu.

Štúrov Zvolen – súťaž mladých rétorov. Regionálna súťaž sa konala v galérii Zemplínskeho osvetového strediska pre okresy Michalovce a Sobrance. Vzhľadom na počet súťažiacich I. veková kategória /4. - 6.roč./ súťažila v učebni Zemplínskeho osvetového strediska, II. a III. kategória /7. - 9. roč/ a /stredoškôlaci/ v galérii ZOS. Mladí rétori, predviedli svoje verbálno – komunikačné zručnosti, talent, fantáziu a zručnosť pri práci so slovom, ktoré dokážu využiť aj v bežnom živote. Na celoštátnom kole súťaže vo Zvolene nás reprezentovali: Juliana Ropoviková, ZŠ Komenského 12, Sobrance, Peter Dremmel, ZŠ J. B. Budkovce, Soňa Pasul'ková, GPH Michalovce

Zemplínska scénická jar – regionálna súťažná prehliadka detskej dramatickej tvorivosti a ochotníckeho divadla. Do tejto súťaže sa zapojili štyri divadelné súbory a ochotnícke divadlo - Divadlo pri fontáne. Prehliadka ponúkla divákovi divadelné inscenácie: Perinbaba v podaní Divadelného krúžku pri Základnej škole s materskou školou F. J. Fugu Vinné, DS Bzučo, ktorý pracuje pri Základnej umeleckej škole v Sobranciach sa predstavilo predstavením Hávedník, O troch grošoch bolo predstavením DS Rukavička pri ZŠ J. Bilčíkovej v Budkovciach, DS Bobuľky pri ZUŠ v Michalovciach – elokované pracovisko Vinné sa na súťaži predstavilo po prvý krát s inscenáciou Múdry Matko a blázni. Všetky zapojené kolektívy postúpili do krajských kôl jednotlivých súťaží podľa zaradenia / Metamorfózy slova, Detské divadelné Košice, Divadelný Trebišov/. DS Bobuľky úspešne reprezentovali náš okres na krajskom aj celoštátnom kole Zlatej priadky, kde sa umiestnil v zlatom pásme. Počas roka sme pre pedagógov, ktorí sa venujú detskej dramatickej tvorivosti a divadlu pre deti pripravili cyklus divadelných workshopov – Na scénu, Tu a teraz... Detská dramatická tvorivosť, ochotnícke divadlo, či iná divadelná činnosť sa javia v živote verejnosti ako užitočné umelecké aktivity. Svedčí o tom aj fakt, že divadlo ľudí sprevádzalo od nepamäti počas významných spoločenských sviatkov, zmien a stalo sa neoddeliteľnou súčasťou kultúry tejto krajiny.

Sárova Bystrica - regionálna súťaž, ktorú pripravilo a zorganizovalo Zemplínske osvetové stredisko v priestoroch galérie pre okresy Michalovce a Sobrance. Súťaž mladých moderátorov do 25. rokov je zameraná na rozvoj kultivovanosti rečového prejavu mladého človeka s cieľom dosiahnuť vyspelejší prejav moderátora. Motiváciou pre víťazov jednotlivých kategórií je moderovanie podujatí pripravených našim strediskom. Pred samotnou súťažou bola pre záujemcov pripravená tvorivá dielňa – Taje slova, podporená z Fondu na podporu umenia. Cieľom tvorivých dielní bolo vyskúšať si jednotlivé súťažné disciplíny a ponúknuť možnosť dôkladnejšej prípravy a zároveň tvorivo a prakticky formou cvičení naučiť sa spracovávať spravodajský, či reklamný text podľa typu relácie. Víťazi krajského kola súťaže Sárova Bystrica úspešne reprezentovali okresy Michalovce a Sobrance na celoslovenskom kole v Banskej Bystrici. Na celoslovenskú súťaž v Banskej Bystrici sa dostali Sára Balážová, Matúš Sýkora z Gymnázia na ulici Ľudovíta Štúra 26, a Michaela Hartwich z Gymnázia Pavla Horova v Michalovciach. Aj v tomto roku regionálnym súťažiam predchádzali tvorivé dielne a workshopy. Cyklus tvorivých dielní Slová okolo stola pomohli s prípravou recitátorov a rétorov.

Mladí recitátori z regiónu (Michalovce, Sobrance) sa zapojili aj do iných celoslovenských recitačných súťaží. Zlatá podkova, zlaté pero, zlatý vlas /súťaž v prednese slovenských rozprávok/ v Drienčanoch a Timravina studnička v prednese pôvodnej slovenskej prózy).

V oblasti neprofesionálneho divadla a hovoreného slova sme zorganizovali:

- 20. ročník regionálnej súťaže pre začínajúcich autorov v literárnej tvorbe - Zemplínske pero,
- 64. Hviezdoslavov Kubín – súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy – okresné a regionálne kolo pre ZŠ a SŠ,

- 24. ročník krajského kola súťaže Hviezdoslav Kubín pod názvom Metamorfózy slova – umelecký prednes poézie a prózy a tvorba recitačných kolektívov a divadiel poézie,
- Vansovej Lomničky – okresnú súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy žien,
- Štúrov Zvolen – regionálna súťaž mladých rétorov ,
- Zemplínska scénická jar – regionálna súťažná prehliadka detskej dramatickej tvorivosti a ochotníckeho divadla,
- Sárova Bystrica – regionálna a krajská súťaž mladých moderátorov do 25 rokov zameraná na rozvoj kultivovanosti rečového prejavu s cieľom zdokonalenia prejavu moderátorov

Neprofesionálna výtvarná tvorba

Oblasť neprofesionálneho výtvarného umenia v činnosti Zemplínskeho osvetového strediska Michalovce je v súčasnosti podporovaná najmä organizovaním regionálnej súťaže a výstavy pre mládež a dospelých pod názvom TVORBA. V celoštátnom rozmere nesie táto súťaž názov Výtvarné spektrum a má postupový charakter v troch kolách – regionálne, krajské a celoštátne. Rozvíja zručnosti i vedomosti a umelecký rast jednotlivcov prostredníctvom prezentácií vlastnej výtvarnej tvorby, jej konfrontácií i spätných väzieb. Ocenenia našich výtvarníkov na krajskom i celoštátnom kole súťaže pozdvihujú úroveň neprofesionálneho výtvarníctva v našom regióne, motivujú autorov i našu metodickú i organizačnú prácu.

Činnosť nášho zariadenia je pevne spätá s tradíciami, ktoré sa snažíme okrem ich uchovávanía aj prezentovať verejnosti. Veľkonočná výstava kraslíc rôzneho druhu a techník, paličkovanej čipky, medovníčkov a ďalších dekorácií bola príkladom pestrosti a šikovnosti našich remeselníkov i výtvarne tvoriacich ľudí.

Mladá generácia je naša budúcnosť. Vo výtvarnom umení to platí tiež. Príkladom toho bola zaujímavá výstava prác študentov Školy úžitkového výtvarníctva v Košiciach s názvom „Knihy a obaly“, ktorí prezentovali svoje nápadité a kreatívne ročníkové projekty. Charakterom podobnou bola výstava „Náš ob(d)raz“ Strednej odbornej školy sv. Cyrila a Metoda Michalovce, odboru propagačná grafika odzrkadľujúca tiež kreativitu študentov.

Pestrú paletu autorských výstav v tomto roku tvorili prevažne expozície výtvarnej tvorby výtvarníkov z nášho regiónu napr. výstava „Reinkarnovaný papier“ Eugena Hochmana, „Duša v umení“ Emílie Rudincovej a Juraja Tkáčika, „Portréty“ Miroslava Babinčáka, „Tiffany a Enkaustika“ Marianny Chvastovej a Jána Hlaváča, „Hudobné abstrakcie“ Juraja Liberu.

Vzhľadom k tradičnej kultúre a jej prezentovaniu, sme paletu autorských výstav uzatvorili veľmi inšpiratívnou, zaujímavou a neprehliadnuteľnou výstavou dvoch výtvarníkov „Insitné príbehy“ zahraničného Slováka žijúceho v Srbskej/slovenskej Padine pri Kovačici Partina Papa a Miroslava Potomu zo Svidníka. Začiatok i koniec roka tvorili už tradičné silvestrovské vernisáže a výstavy Zemplínskeho múzea s názvom Plenéry Zemplínskeho múzea a výstava Jozef Saloň 90 k nedožitému výročiu narodenia autora.

Spolupracovali sme so ZŠ s MŠ F.J. Fugu vo Vinnom pri realizácii výtvarno - literárnej súťaže a výstavy pre deti a žiakov ZŠ Fugova domovina, s Integrou o.z pri výstave ku Dňu duševného zdravia Moja duša, no i Polícia očami detí a Malé čierne perličky.

K činnosti ZOS patrí aj organizovanie tvorivých dielní, ktoré sme pripravili pre deti ZŠ, dospelých a dôchodcov k Veľkej noci, v jesennom období i k Vianociam.

Foto, film

Ťažiskovým podujatím na úseku fotografie na regionálnej úrovni, no i v rámci celého Slovenska je súťaž a výstava pre neprofesionálnych fotografov AMFO. Organizátorom regionálneho kola sme pravidelne už dobrú desiatku rokov. Obzvlášť nás tešia výsledky ktoré i s našou pomocou dosiahli tohto roku naši fotografi na krajskom kole v Spišskej Novej Vsi, kde „pozbierali“ skoro všetky ocenenia a tiež nás teší účasť a čestné uznania na celoštátnom Amfe v Nitre.

Autorské výstavy pokračovali aj na úseku fotografie výstavou Čiernobiely svet Jozefa Závadského a spoločnou výstavou „ZIMA“, fotografií členov Fotoklubu Zempfo ,ktorý rozvíja svoju činnosť pri ZOS Michalovce aj neformálnymi stretnutiami, účasťou na súťažiach, workshopoch, plenéroch a výstavách.

V rámci projektu Mozaika sme pripravili dva plenéry. V jesenných mesiacoch sme zorganizovali pri Senianskom kaštieli a v krásnom Chránenom vtáčom území Senianske rybníky tvorivé stretnutie pre neprofesionálnych výtvarníkov pod názvom „Moussonov Zemplín štetcom a farbami“ a pre neprofesionálnych fotografov „Zemplín očami fotografov“.

Spolupracovali sme pri ďalších foto výstavách s enviromentálnou tematikou s MsKS Veľké Kapušany Ecce natura – Hľa príroda), s CHKO Vihorlat Okrídlení pútnici o vtácej migrácii , Vlk dravý a jeho potomkovia a s Hvezdárňou v Michalovciach Za čiernym slnkom.

Menšinová kultúra

Projekt Veľtrh svedí bol voľným pokračovaním projektu Čo chcel Bahram od Šankala a bol určený pre rómske deti z osád a pre rómske deti zo špeciálnych škôl v Michalovciach. Predstavili sme v ňom tri subjekty rómskych divadiel prostredníctvom neformálneho vzdelávania, do ktorého bolo zapojené aj profesionálne divadlo Romathan.

S cieľom vytvoriť multikultúrne prostredie pre zblížovanie rómskej a nerómskej mládeže sme v spolupráci s OZ Nová cesta uskutočnili už 15.ročník regionálnej súťaže Malé čierne perličky. Stali sme sa partnerom v projekte Top lokalít „Karpatské klenoty UNESCO“ na zmiešanom slovensko-rusínskom území, ktorý podala obec Ruská Bystrá. V roku 2018 sme prostredníctvom projektu Genius Loci drevenej sakrálnej cerkvi zhotovili jej repliku tradičnými remeselnými postupmi, ktorá je inštalovaná v kultúrnom areáli obce.

22.9.2018 sa uskutočnil XI. ročník Rusínskych slávností na počesť sv. Maxima Sandoviča, ktorý je duchovno-folklórnym festivalom Rusínov v obci Inovce.

3.2.2 Regionálna činnosť

Metodická činnosť

Metodická činnosť na tomto úseku bola zameraná na pomoc už existujúcim folklórnym kolektívom i na odbornú pomoc novovznikajúcim. Boli poskytnuté a sprostredkované odborné poradenské služby samosprávam miest a obcí, ale aj folklórnym kolektívom a jednotlivcom. Podieľali sme sa na spracovaní, ale aj realizácii a propagácii spoločných projektov. Metodická pomoc na zverenom úseku bola poskytnutá pri príprave projektov / Fond na podporu umenia, Ministerstvo kultúry SR, KSK, iné /, tvorbe programov, poskytnutia databázy subjektov TLK, dramaturgii festivalov, zabezpečenia remeselníkov a pod.

Spolupráca s inými kultúrnymi zariadeniami, rôznymi inštitúciami

Zemplínske osvetové stredisko v Michalovciach už viac rokov spolupracuje s Okresnou radou Slovenského zväzu zdravotne postihnutých v Michalovciach. Za výbornú hodnotíme spoluprácu so Spoločným obecným úradom - školstvo vo Vinnom. V spolupráci s nimi pripravujeme regionálnu súťaž pre deti 1. stupňa ZŠ a samostatne pre deti MŠ – Talentárium. V minulom roku sme nadviazali spoluprácu so Súkromnou základnou školou pre žiakov s autizmom v Klokočove, Občianskym združením Papučky a Obcou Klokočov pri príprave Benefičného koncertu na podporu detí s týmto postihnutím a pri príprave osláv písomnej zmienky o obci. Ďalšou inštitúciou s ktorou spolupracujeme je Okresná rada Jednoty dôchodcov v Michalovciach. V spolupráci s našim strediskom sme zrealizovali regionálnu prehliadku ZUČ pre seniorov pod názvom „Aj jeseň života je krásna“ – 2.ročník a členovia JDS reprezentovali náš okres na Festivale rodín v Košiciach. S okresnou radou Únie žien Slovenska už niekoľko rokov participujeme na príprave regionálnej súťažnej prehliadky Vansovej Lomnička – súťaž v prednese poézie a prózy žien. Spolupráca sa datuje aj s Českým spolkom miestneho klubu v Michalovciach.

Jánske ohne nad Šíravou – 22.-23.6.2018 Vinné jazero

Festival ponúkol vystúpenia folklórnych súborov i hudobných skupín, výstup na hrad a priblíženie regionálnej histórie zážitkovou formou, ukážky dobových bojov, ukážky remesiel, ochutnávku vína i regionálnych špecialít, súťaže a hry pre deti aj dospelých a zapálenie tradičnej jánskej vaty. Šiesty ročník TOP podujatia – Jánske ohne nad Šíravou bol po prvý krát dvojdnový. Festival ponúkol v piatok návštevníkom tematický program viazaný k slovanským zvykom osláv slnovratu. Okrem prednášok etnografa a archeológa, fotenia v osade Slovanov, tvorivých dielní pre deti a ukážok tradičných remesiel /kováč, kovolejec, hrnčiar/ dobovej kuchyne, boli súčasťou programu inscenované zvyky vítania slovanského slnovratu. Súčasťou programu boli ukážky bojov a hudobná produkcia tradičných hudobných zoskupení. Aj napriek nepriaznivému počasia nový, netradičný program zaujal. Sobotňajší program bol tradične pestrý a multižánrový, určený všetkým vekovým kategóriám. Okrem výstupu na hrad

a sprievodných podujatí na hrade, nechýbala ulička remesiel v areáli jazera. V uličke sa mohli návštevníci podujatiami stretnúť s ukážkami tkania, plstenia, paličkovanej čipky, drevorezby, práce s kožou, pletenia ozdôb z trávy, práce s rohovinou, medu a výrobky z včelieho vosku. Súčasťou programu bola slovanská osada so sprievodnými aktivitami, tvorivé dielne pre deti aj dospelých, lesná pedagogika s environmentálnymi aktivitami, samostatný priestor mali vytvorené atrakcie pre deti – skákací hrad, kolotoče, jazda na koni a fotenie s maskotmi, pozorovanie s hviezdármi a fotostena. Nechýbala ani tradičná gastronómia - Jednota dôchodcov varila svätotjánsky nápoj lásky a piekla „viňanske naľechniki“ a domáci vinári pripravili ochutnávku miestnych vín. Cyklistický oddiel Brzda pripravil rôzne súťaže pre deti aj dospelých a ani tento rok nechýbala súťaž v plieskaní bičom.

Podvečerný program začal domácimi folklórnymi kolektívami a jednotlivcami - Rozmarija, Viňančan, Duo Petrašovskí. Hostom bol FS Vánok z Veľkých Kapušian so samostatným programom. Mladších návštevníkov potešila svojím programom Veronika Rabada s kapelou. Večer nechýbala tanečná ohňová show a tradičné, slávnostné zapálenie Jánskej vatry. Program pokračoval až do polnoci a novinkou bol aj polnočný ohňostroj. Sprievodnými podujatiami boli: ulička remesiel a tvorivé dielne, detské kútiky - maľovanie na tvár, jazda na koni, skákací hrad, maskoti, súťaže pre deti a dospelých, šermiari a sokoliari, lesní pedagógovia a tvorivé eko-aktivity, pozorovania s hviezdármi a nechýbala regionálna gastronómia.

3.2.3 Cezhraničná a medzinárodná spolupráca

Folklórny súbor Zemplín prezentoval folklór východného Slovenska na turné po Nemecku v mestách Erfurt, Sussen a Bitburg. Na festivale boli zastúpené rôzne folklórne zoskupenia z Luxemburska, Portugalska, Švédska, Slovinska, Španielska, Veľkej Británie, Mexika, Argentíny a ďalších. Folklórny súbor Zemplín prezentoval svoje tanečné umenie aj pri príležitosti 100.výročia ukončenia 1.svetovej vojny a vzniku ČSR v Banskej Bystrici. Tento program nasledoval hneď po prezidentovom príhovore a to v priamom prenose RTVS. V relácii RTVS Kapura sa FS Zemplín zúčastnil nahrávania obrazu – Šamudovske tance vo Vyšnom Kažimíre. Druhý obraz bol venovaný tancu Večarky nahrávanom na Salaši na Zemplínskej šírave.

DFS Zemplín sa zúčastnil folklórneho festivalu Děti a tradice v Ostrave v Českej republike. Ďalším zahraničným festivalom bol festival Joy on the beach v meste Aheloy v Bulharsku.

Deň priateľstva a dobrosusedstva 2018 sa uskutočnil v sobotu 26. mája 2018 na slovensko – ukrajinskej štátnej hranici v Ubli. Zemplínske osvetové stredisko ako partner kultúrnych inštitúcií na Ukrajine sa zúčastnil tohto dňa. Cieľom každoročného medzinárodného podujatia je vytváranie priaznivého prostredia na budovanie a posilňovanie priateľských partnerských vzťahov, na vytváranie podmienok na nadviazovanie kontaktov a rozvoj cezhraničnej spolupráce slovenských a ukrajinských subjektov na rôznych úrovniach

a v rôznych oblastiach. V tomto programe vystúpil aj folklórny súbor Zemplín. Hlavnými organizátormi podujatia sú KSK a PSK.

Vzhľadom k tradičnej kultúre a jej prezentovaniu sme paletu autorských výstav uzatvorili veľmi inšpiratívnou, zaujímavou a neprehliadnuteľnou výstavou Insitné príbehy zahraničného Slováka žijúceho v Srbskej/Slovenskej Padine pri Kovačici, Martina Papa.

3.3 Folklórny súbor Zemplín

Folklórny súbor ZEMPLÍN - je amatérske umelecké teleso, stojace na 4 pilieroch - • tradícia • hodnoty • umelecké kvality • perspektíva

Od svojho vzniku 10. decembra 1957 po súčasnosť sa folklórny súbor Zemplín natrvalo zapísal do kultúrneho povedomia Slovákov ako popredný predstaviteľ ľudového umenia všetkých slovenských regiónov, ale najmä regiónu Zemplína. Počas svojej existencie súbor vychoval osem generácií tanečníkov, hudobníkov, spevákov a choreografov. Umeleckému rastu a popularite tohto amatérskeho telesa výdatne pomáhajú bývalí členovia jednotlivých zložiek tohto telesa, ako aj rôzni nadšenci a milovníci folklóru. Zriaďovateľom folklórneho súboru Zemplín je Zemplínske osvetové stredisko so sídlom na ulici Gorkého 1 v Michalovciach a je financovaný Košickým samosprávnym krajom.

Folklórny súbor Zemplín je popredným zberateľom, archivárom, ale hlavne širitelom kultúrnych hodnôt Slovenska v podobe tanečného, hudobného, speváckeho a výtvarného umenia, čerpajúceho z tradícií našich predkov. Aj keď sa toto teleso svojou činnosťou zameriava na kultúrne dedičstvo zemplínskeho regiónu, časť jeho repertoáru tvoria aj tradičné tance, piesne a zvyky pochádzajúce z ostatných slovenských regiónov. Cieľom existencie tohto telesa je zachovávanie, zveľaďovanie a znovuobjavovanie kultúrnych hodnôt ľudovej umeleckej tvorby. Folklórny súbor Zemplín vyvíja aj vzdelávaciu činnosť prostredníctvom nespočetných výchovných koncertov pre školopovinnú mládež a verejných vystúpení po celom Slovensku. Dôležitou súčasťou jeho činnosti je aj výchova mladých generácií ľudových umelcov prostredníctvom existencie Detského folklórneho súboru Zemplínik (240 detí), disponujúcich vlastnými naštudovanými umeleckými programami.

O vysokých umeleckých kvalitách FS Zemplín svedčí aj viac ako 4 850 vystúpení doma a 1 750 v zahraničí. Slovenskú republiku v podobe jej ľudovej kultúry FS Zemplín reprezentoval a jej umenie šíril v 27 štátoch na 5 kontinentoch sveta. Bohatá zberateľská činnosť a umelecký archív je neraz inšpiráciou pre popredné umelecké telesá a osobnosti umeleckého života. FS Zemplín je telesom mladých, telesom prekypujúcim životom mládeže, ktorá aj napriek módnym trendom a obrovskému prílivu zahraničnej kultúry udržiava a dôstojne šíri tradičné umenie slovenského národa. V súčasnosti sa FS Zemplín môže prezentovať množstvom bohatého a pestrého repertoáru zameraného na slovenského diváka, ale aj diváka zahraničného, diváka, pre ktorého je slovenská kultúra nová.

FS Zemplín pôsobí v meste Michalovce už 60 rokov. Založenie súboru nebolo náhodné – vznikla potreba vyplniť medzeru v oblasti kultúrneho života v okrese. Aktuálne zastrešuje 88 členov v tanečnej, speváckej a hudobnej zložke.

Folklorný súbor Zemplín prezentoval folklór východného Slovenska na turné po Nemecku v mestách Erfurt, Sussen a Bitburg. Na festivale boli zastúpené rôzne folklórne zoskupenia z Luxemburska, Portugalska, Švédska, Slovinska, Španielska, Veľkej Británie, Mexika, Argentíny a ďalších. Folklorný súbor Zemplín prezentoval svoje tanečné umenie aj pri príležitosti 100.výročia ukončenia 1.svetovej vojny a vzniku ČSR v Banskej Bystrici. Tento program nasledoval hneď po prezidentovom príhovore a to v priamom prenose RTVS. V relácii RTVS Kapura sa FS Zemplín zúčastnil nahrávania obrazu – Šamudovske tance vo Vyšnom Kažimíre. Druhý obraz bol venovaný tancu Večarky nahrávanom na Salaši na Zemplínskej šírave.

DFS Zemplín sa zúčastnil folklórneho festivalu Děti a tradice v Ostrave v Českej republike. Ďalším zahraničným festivalom bol festival Joy on the beach v meste Aheloy v Bulharsku.

Hlavným vystúpením boli 59. Zemplínske slávnosti v Michalovciach, v ktorých réžijne spolupracoval umelecký vedúci Milan Hvižďák a pedagóg Miroslav Kisty. Prvý krát po dlhom čase sa tieto slávnosti oddelili od Zemplínskeho jarmoku, preto sa režiséri a všetci prítomní zo súboru snažili s najlepším vedomím a svedomím tieto „naše“ zemplínske slávnosti dotiahnuť do úspešného konca. Slávnosti sa konali v dňoch od 10.-11. augusta 2018. Jednou z novinek pre slávnosti boli živé pozvánky.

FS Zemlín a DFS Zemplín v tomto roku absolvovali vyše 40 vystúpení doma aj v zahraničí. Tradične sa zúčastnili vystúpení v Michalovciach ako je Stavanie mája, Zemplínske slávnosti, otvorenie Jarného jarmoku, otvorenie Vianočných trhov, Vianočným programom, rozsvietenia Vianočného stromčeka. Svojou prítomnosťou obohatili Vianočný koncert so speváčku Nika Karch, či hudobne sprevádzali finalistky Miss Folklór. Do pôsobnosti súborov patrí aj účasť na okresných, krajských a celoslovenských prehliadkach, ktorých sa zúčastnili aj členky speváckej zložky DFS Zemplín. Konkrétne išlo o súťaž Vidiečanova Habovka- súťaž hudobného folklóru detí, kde sa umiestňujú na popredných miestach.

3.4. Detašované pracovisko Sobrance

Detašované pracovisko v Sobranciach vzniklo 1. apríla 2005. Ambíciou DP je vytvárať komplexnú ponuku kultúrnych produktov a služieb v súčinnosti s aktivitami cestovného ruchu, vo vzťahu k histórii a pamiatkam regiónu, podchytiť kultúrno-osvetové a záujmovo-vzdelávacie aktivity vo všetkých oblastiach. Stredisko zastrešuje spoluprácu so 47 obcami vrátane mesta Sobrance. Špecifikom DP je geograficky zaujímavé umiestnenie v zóne Schengenského pohraničného priestoru, kde dochádza k stretu ukrajinskej, rusínskej a maďarskej kultúry so slovenskou.

V súlade s úlohami vyplývajúcimi z Plánu činnosti ZOS Michalovce na rok 2018 vytváralo detašované pracovisko (ďalej len DP) ponuku kultúrnych produktov a služieb v súčinnosti s aktivitami cestovného ruchu, vo vzťahu k histórii a pamiatkam regiónu. Zameriavali sme sa na plnenie úloh vyplývajúcich zo strategických materiálov Košického samosprávneho kraja. Na základe dobrovoľnosti, záujmu a tvorivej schopnosti ľudí kultúrno-

osvetová činnosť prispievala k rozvoju ich osobnosti, utváraniu kultúrneho spôsobu života a prirodzenej angažovanosti obyvateľov regiónu, k odhaľovaniu a rozvíjaniu potenciálu obcí. Rešpektovali sme požiadavky a potreby zo strany samospráv, škôl, školských zariadení, občianskych združení a ďalších zainteresovaných inštitúcií pri realizácii aktivít. Aj naďalej sme pri realizácii našej činnosti využívali priestory obcí a škôl.

Prednášky, exkurzie a tvorivé dielne boli zamerané na zvyšovanie vzdelanostnej úrovne detí, mládeže i dospelých v citlivom zladení osobných záujmov so záujmami a potrebami spoločnosti (programy PAKT a VAK, kreatívny projekt s protidrogovou tematikou ZÓNA:D, ZOS pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva, Netradične tradičné Vianoce). Návštevníci kultúrno-spoločenských podujatí, ktoré sme organizovali v spolupráci s miestnou samosprávou (oslava výročí obcí, gastronomická súťaž LAKOCINKI 2018) a štátnou správou (Odhalenie a posviacka sochy sv. Floriána) sa aktívne oboznamovali s regionálnymi kultúrnymi, historickými a prírodnými špecifikami.

S finančnou podporou MK SR sme realizovali projekt pod názvom Barličky z umenia, ktorého zámerom bolo sprístupňovanie umeleckých formátov ľuďom so zdravotným postihnutím a inak znevýhodneným skupinám obyvateľstva v okresoch Michalovce a Sobrance a posilňovanie vzťahov medzi znevýhodnenými skupinami a majoritou a vzťahov medzi znevýhodnenými skupinami obyvateľstva navzájom. Cieľom bola realizácia tvorivých aktivít z oblasti rôznych druhov umenia – výtvarné umenie, hudba spev a divadlo, cestovanie ku kultúrno-umeleckým špecifikám regiónu a ich poznávanie a prezentácia záujmovo-umeleckej činnosti ľudí so zdravotným postihnutím a inak znevýhodnených skupín obyvateľstva na kultúrno-spoločenských podujatiach. V mesiacoch august - december 2018 bolo zrealizovaných 6 (šesť) tvorivých aktivít, kde účastníci tematicky tvorili a osvojovali si základy maľovania na hodváb, hry na rytmických nástrojoch, spevu, tanca a tvorivej dramatiky vo formátoch prístupných osobám so zdravotným postihnutím. Počet účastníkov bol 121.

Široké pole kultúrno-osvetových aktivít predstavuje pestrú paletu, ktoré možno členiť na jednotlivca, vybranú cieľovú skupinu i na celok. Zámerom projektu MOZAIKA – ŽENA.eSKa, realizovaného prostredníctvom dotácie z Fondu na podporu umenia, bolo vytvorenie cyklu tvorivých dielní určeného na edukačné aktivity zamerané na ženu a pre ženy v podmienkach miestnej kultúry. Cieľom bolo motivovať ženy ku kreatívnym voľnočasovým aktivitám, obohatiť ich kultúrno-spoločenský život a získať nové skúsenosti a zručnosti v oblasti miestnej kultúry a tradícií. Aktivity boli zamerané na podporu tvorivých aktivít žien zahŕňajúcich podporu rovnosti príležitostí a integráciu do spoločnosti. Účastníčky projektu sa oboznámili s remeslami, ktoré majú dlhodobú tradíciu v našom regióne, ale aj s novodobými formami kreatívnej tvorby. V mesiacoch apríl – december 2018 bolo zrealizovaných 7 (sedem) aktivít a zúčastnilo sa ich 107 žien rôzneho veku. Účastníčky tematicky tvorili a osvojovali si základy plstenia, pletenia a háčkovania, servítkovej techniky, maľovania na hodváb, práce s papierom, tanečných prvkov zumbly a tvorenia z prírodného a odpadového materiálu. Každé stretnutie bolo doplnené realizáciou zážitkových aktivít a aktivít zameraných na poznávanie vlastnej osobnosti.

V obciach Podhorod', Beňatina, Inovce, Ruský Hrabovec a Ruská Bystrá používajú v komunikácii obyvatelia rusínske nárečie. Táto skutočnosť je tiež ovplyvnená príslušnosťou k byzantskému náboženskému obradu. V tejto geografickej oblasti dochádza k stretu a prelínaniu rusínskej a ukrajinskej kultúry so slovenskou. Vyskytujú sa tu rozmanité prvky tradičnej ľudovej kultúry. V každej obci sa konajú podujatia, na ktorých sa prezentujú miestne zvyky, obrady i tradície.

Metodickú pomoc poskytujeme organizátorom podujatí rôzneho charakteru. Vyhľadávanie a spracúvanie informácií o regióne smerujeme ku skvalitneniu jednotlivých akcií. Poskytujeme poradenstvo a konzultácie pri plánovaní i hodnotení kultúrnych aktivít. Monitorujeme iniciatívy a angažovanosť občanov v oblasti kultúry

DP zastrešuje spoluprácu so 47 obcami, vrátane mesta Sobrance. Pri realizácii podujatí participujeme so štátnou i verejnou správou, školami, školskými zariadeniami a záujmovými združeniami, ktoré sú v regióne aktívne. Vďaka nadviazaniu partnerstiev počas uplynulých rokov sme pri realizácii podujatí uplatňovali multidimenzionálny prístup zainteresovaných inštitúcií v regióne.

Našu činnosť sme zameriavali na plnenie cieľov a úloh vyplývajúcich zo starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru Košického samosprávneho kraja. Vytvárali sme aktivity v súvislosti s požiadavkami a potrebami zo strany samospráv, škôl, školských zariadení, občianskych združení a ďalších zainteresovaných inštitúcií. V tejto oblasti pokračujeme v organizovaní okresných súťaží a kultúrno-spoločenských podujatí, ktoré už majú tradíciu: • Páranie peria • Fašiangy • Hviezdoslavov Kubín • Stavanie mája • Folklórne festivaly Lekárovce a Bežovce • Výtvarné súťaže • Deň matiek • Vianočné pásmo • Sobransky jarmok • Dožinkové slávnosti • Annabál • Stará mama rozpráva • Tvoríš, tvoríme •

4. Vyhodnotenie ekonomicko-hospodárskej činnosti

4.1 Rozpočtové hospodárenie

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť /čerpanie k 31.12
Bežný transfer	256826,00	271698	271698
Kapitálový transfer	0	0	0
Spolu	256826,00	271883,50	271698

Príjmy celkom	Výdavky celkom
362592,60	363913,64

Príjmy celkom	Transfer od zriaďovateľa	Granty a transfery	Príjmy z prenájmu	Iné nedaňové príjmy	Zostatok prostriedkov z predch. rokov
362592,60	271698	34478,23	10172,79	46243,58	39827,78

Výdavky celkom	Mzdy, platy a OOV	Odvody	Tovary a služby	Bežné transfery	Kurzové rozdiely
363913,64	174830,08	60067,03	129016,53	271698	0

Výdavky celkom	Výdavky na prevádzku	Výdavky na činnosť
363913,64	321001,11	42912,53

4.2 Správa majetku

V roku 2018 Zemplínske osvetové stredisko v oblasti investičnej činnosti zrealizovalo z prostriedkov VÚC opravu a obnovu nárožného arkiera na budove v celkovej sume 16873,44 eur a opravu podlahy a steny v nájomnom priestore v sume 1228,46 eur. Investovali sme aj do opravy resp. výmeny elektrických rozvádzačov, keďže išlo o havarijný stav v sume 1305,60 eur. Aj naďalej ako každý rok prebieha výmena výpočtovej techniky resp. tých počítačov, ktoré počas roka stratia svoju funkčnosť a svojou zastaranosťou nie je efektívne ich opraviť a v roku 2018 to predstavovalo sumu 963 eur išlo. Jeden notebook a tlačiareň boli zakúpené pre nové

prac. miesto v sume 947 eur. V roku 2018 sme zakúpili 2 sady mikrofónov v sume 738 eur, keďže aj ozvučovací technika je už zastaraná a vyžaduje si obnovu, nakoľko v našej Galérií prebieha množstvo podujatí vyžadujúce si ozvučenie. Ako každý rok aj v roku 2018 sme vykonali revíziu komínov a hasiacich prístrojov.

1. Opravy a údržba

Celkový objem financií	Poznámka
19358,50	

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené najvýznamnejšie opravy a údržby

Názov akcie	Realizované práce	Objem finančných prostriedkov	Zdroj financovania	Poznámka
Revízia hasiacich prístrojov	Revízia	243,72	72G	
Revízia komínov	Revízia	112,03	41	
Oprava a obnova nárožného arkiera	Práce spojené s obnovou a opravou	16873,44	41	
Oprava podlahy a steny	Práce spojené s opravou	1228,46	41 72G	
Výmena elektrických rozvádzačov	Oprava/ výmena elektrických rozvádzačov	1305,60	41	

2. Investície: Rekonštrukcie, novostavby

Názov akcie	Termín realizácie celej investičnej akcie (začiatok – koniec)	Realizované práce v danom roku	Objem finančných prostriedkov	Zdroj financovania	Poznámka

3. Prehľad o aktuálnych nájomných zmluvách

Objekt – stručná špecifikácia, adresa	Nájomník	Trvanie nájomného vzťahu od - do	Výška získaných prostriedkov z nájmu (vrátane služieb spojených s nájmom) za rok 2018

Budova ZOS, Gorkého 1 - Nechtové šúdio	Valentína Dlužaninová	29.2.2016 - neurčitá	1653,00
Budova ZOS, Gorkého 1 – Kancelária advokáta	Mgr. Miroslava Pyšniaková	6.5.2016 – neurčitá	1531,00
Budova ZOS, Gorkého 1 – Cestovná kancelária	Zemplintours.r.o.Ing. Martin Doliňák	10.8.2015 - neurčitá	2068,80
Budova ZOS, Gorkého 1 – Kancelária redakcie Korzár	Petit Press, a.s divízia východ	22.7.2013 - neurčitá	3462,00
Budova ZOS, Gorkého 1 – Kaviareň	Ľudmila Kočanová	15.4.2013- neurčitá	3575,40
Budova ZOS, Gorkého 1 - Záložňa	INBOX, s.r.o.	1.1.2007 - neurčitá	5058,48
Budova ZOS, Gorkého 1- Kancelária advokáta	JUDr. Marián Lenhard	30.12.2005 - neurčitá	1717,10

Objekt – stručná špecifikácia, adresa	Prenajímateľ - vlastník	Trvanie nájomného vzťahu od - do	Výška výdavkov na nájom (vrátane služieb spojených s nájmom) v roku 2018
Kancelária det. pracovisko Sobrance- Námestie Slobody 26 Sobrance	Marta Kupcová	1.3.2014 – 31.12.2019	1200,00
Priestory FSZ- Ul. Saleziánov č.1285 Michalovce	Mesto Michalovce	8.2.2008 - neurčitá	15,89

4.3 Projektová úspešnosť

PROJEKTOVÁ ČINNOSŤ									
Názov projektu	Cieľ projektu - stručne	Finančný zdroj, program, podprogram	Skutočné náklady projektu					Termín realizácie	Poznámka
			Získaná dotácia	Zdroje z KSK	Vlastné zdroje	Ostatné	Spolu		
Poklady z truhlice	Materiálno zabezpečenie Krojové súčiastky	11H 004020 0	1500	344,81			1844,81	jún	
Barličky z umenia	Tvorivé aktivity zdravotne postihnutých a inak znevýhodnených	111 004010 0 005	1000	111,00			1111	August-december	

Srdce ako dar	Prezentácia ZUČ zdravotne postihnutých	111 004010 0 005	2000	200,00			2200	24.9-25.9.2018
Génus Loci	Kultúrne aktivity pre zdravotne postihnutých a inak znevýhodnených	111 004010 0 005	1000	150,00			1150	Máj-jún
Prístupnosť a inklúzia	Vzdelávacie aktivity znevýhodnených skupín	111 004010 0 005	1500	111,22			1611,22	November-december
Dvor plný remesiel	Tvorivé dielne pre seniorov	111 004010 0 005	1000	74,42			1074,42	Jún-september
Abilympiáda	Tvorivé aktivity zdravotne postihnutých a inak znevýhodnených	111 004010 0 005	2700	160,00	3,60		2863,60	15.-16.10.2018
Veľtrh spovedí	Kultúrne aktivity pre zdravotne postihnutých a inak znevýhodnených	111 004010 0 005	1900	108,20			2008,20	Marec-máj
64. Hviezdoslavo v kubín - 24. Metamorfózy slova	Krajská súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy a tvorbe divadiel	72C 004010 0	3500	195,00			3660,88	25.4.-27.4.2018
Mládež spieva	Krajská súťažná prehliadka mládežníckych speváckych zborov	72C 004010 0	2170	120,60			1456,30	13.4.2018
Slávnosti zborového spevu	Prehliadka speváckych zborov	72C 004010 0	1500	105			1605	november
Zemplínske pero	Regionálna súťaž	72C 004010 0	1500		115,72		1615,72	Október-december
MOZAIKA	Tvorivé dielne	72C 004010 0	2000	134,52	73,97		2208,49	Máj-november

VARIÁCIE	Tvorivé dielne TĽK a MK	72C 004010 0	3000	141,35	30,65		3172,00	Júl-december	
59. Zemplínske slávnosti	Prehliadka tradičnej ľudovej kultúry	72C 004010 0	3500	84,00	161,96		3745,96	10.8.-11.8.2018	

5. Personálna oblasť a rozvoj ľudských zdrojov

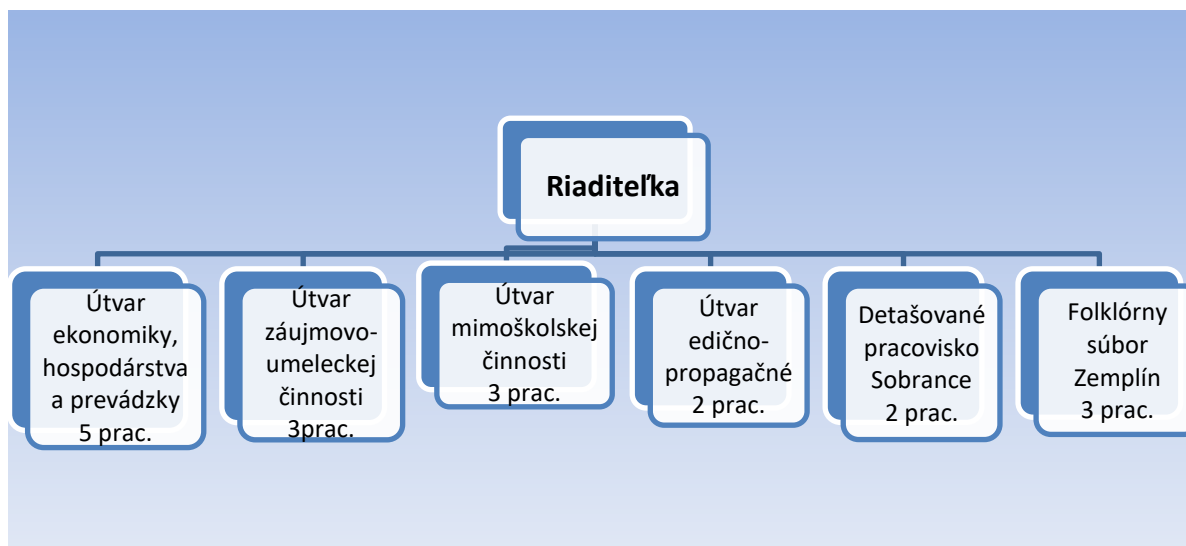
Priemerný evidenčný stav pracovníkov v roku 2018 bol 19. Z celkového počtu pracovníkov bol 16 žien, čo predstavuje 84,21%. Na základe dohody s ÚPSVaR v Michalovciach o zabezpečení podmienok na vykonávanie dobrovoľnickej činnosti v hodnotenom období túto činnosť vykonávali 5 uchádzači o zamestnanie ako služba v galérii a na absolventskej praxi pracovali 1 uchádzači o zamestnanie.

Stav k 31.12.

Pracovná pozícia – názov (v súlade s organizačnou štruktúrou)	Úväzok (v %)	Počet ľudí – fyzický stav	Obsadená v roku 2017 (áno/nie)	Pozn.
Riaditeľka	100%	1	áno	
Samostatný odb. prac. - ZUČ	100%	5	áno	
Samostatný odb. prac. - MŠV	100%	3	áno	
Samostatný odb. prac. - MŠV	73,33%	1	áno	
Samostatný odb. prac. - EPO	100%	2	áno	
Samostatný odb. prac. - ekonomický	100%	3	áno	
Krojárka	100%	1	áno	
Vodič	100%	1	áno	
Upratovačka	100%	2	áno	

Pohyb zamestnancov

		Pozn.
Počet zamestnancov k 1.1. (prepočítaný stav)	17,7	
Počet zamestnancov k 31.12. (prepočítaný stav)	18,7	
Počet novoprijatých	1	
Počet tých, čo odišli	0	

Zdroj: interný zdroj ZOS Michalovce

6. Marketing a propagácia

Propagačné aktivity

Najvýznamnejšie propagačné aktivity	Počet a stručný popis
Tlačené výstupy	- Bulletin – Mládež spieva 2018 – 65 ks - Bulletin – 24. Metamorfózy slova 2018 - 150 ks - Bulletin – Zemplínske pero 2018 – 20. Ročník 100 ks
Sociálne médiá	- Facebook - Youtube
Výnimočné výstupy v rozhlase, TV	-Folklorný súbor Zemplín prezentoval svoje tanečné umenie aj pri príležitosti 100.výročia ukončenia 1.svetovej vojny a vzniku ČSR v Banskej Bystrici v priamom prenose RTVS. -V relácii RTVS Kapura sa FS Zemplín zúčastnil nahrávania obrazu – Šamudovske tance vo Vyšnom Kažimíre. Druhý obraz bol venovaný tancu Večarky nahrávanom na Salaši na Zemplínskej šírave. -TV Mistral – záznam z vystúpení z jednotlivých projektov
Iné	- Prezentačné video k otvoreniu regionálnej súťaže 64. Hviezdoslavov Kubín

	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentačné video k otvoreniu krajskej súťaže Metamorfózy slova - Prezentačné video z letného tábora – Zoskáčik I.turnus - Prezentačné video k otvoreniu regionálnej súťaže Štúrov Zvolen - Prezentačné video k otvoreniu krajskej súťaže moderátorov Sárova Bystrica - Prezentačné video z TD Čaro heligónky
--	---

7. Priority rozvoja organizácie na nasledujúci rok

Plánované kľúčové ťažiskové aktivity na rok 2019	Komentár
100. výročie úmrtia M. R. Štefánika	Vláda SR vyhlásila rok 2019 za rok M.R. Štefánika. Prezentácia významnej osobnosti – generál, vojenský letec, astronóm, diplomat a politik
30. výročie Nežnej revolúcie	Spomienková slávnosť – historické pohľady, reminiscencie priamych účastníkov v Michalovciach a okolí.
Agenda 2030	Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, predstavujúca univerzálny štandard pre rozvoj všetkých obyvateľov planéty. 17 cieľov.
Medzinárodný deň osôb so zdravotným postihnutím	4.ročník, spomienková slávnosť
Systematická podpora pôvodnej umeleckej tvorby a príprava synergických projektov spolu so zariadeniami KSK a samosprávami	Vznik a prezentácia umeleckej tvorby
Zachovanie a sprístupnenie nehmotného kultúrneho dedičstva – tanec, tradície a jazyk	Vznik a prezentácia tvorby FS Zemplín a jeho branding v zahraničí
60. Zemplínske slávnosti	Regionálny festival TLK
47. Podhorodské slávnosti	Regionálny multižánrový festival
Zemplínska heligónka – 6. ročník	Celoštátna nesúťažná prehliadka heligonkárov
Jánske ohne nad Šíravou	Multižánrový festival- 7. ročník TOP podujatie Terra Incognita
65. Hviezdoslavov Kubín	Regionálna prehliadka v umeleckom prednese poézie a prózy
25. Metamorfózy slova	Krajská prehliadka v umeleckom prednese poézie a prózy a tvorbe DP a DRK
Cantiamo Insieme	Krajská súťažná prehliadka speváckych zborov dospelých
Mládež spieva 2019	Krajská prehliadka detských SZ
Slávnosti zborového spevu - 26. ročník	Regionálna prehliadka cirkevných SZ

Zodpovedná: Mgr. Eva Raffayová – riaditeľka ZOS
Zostavili: Odborní pracovníci ZOS
Michalovce marec 2018
Tlač a úprava: Zemplínske osvetové stredisko Michalovce

